

Změna v úhradách pitev a dalších posmrtných věcných dávek u zahraničních pojištěnců

26.9.2023 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Obecně platí, že pojištěnci z jiného členského státu EU, EHP, Švýcarska nebo Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, kteří přechodně pobývají v České republice a jsou tzv. výpomocně registrovaní u VZP ČR (tzv. druh pojištění „4“ dle Metodiky pro pořizování a předávání dokladů, datového rozhraní a tiskopisů), mají nárok na nezbytné zdravotní služby (tzv. nezbytné věcné dávky) hrazené z veřejného zdravotního pojištění ve stejném rozsahu jako jakýkoli jiný pojištěnec české zdravotní pojišťovny.

Z rozhodnutí Správní komise pro koordinaci sociálního zabezpečení, která mimo jiné ve sporných případech rozhoduje i o rozsahu poskytovaných zdravotních služeb dle právních předpisů Evropské unie[1], však vyplynula určitá změna ve výkladu tohoto práva. Výkladem Správní komise bylo upřesněno, že cílem poskytovaných zdravotních služeb, tzv. věcných dávek v nemoci, je léčba nebo prevence onemocnění pojištěnce, přičemž pitva a další posmrtné věcné dávky tyto vlastnosti nemají. Zároveň Správní komise konstatovala, že nárok na věcné dávky, resp. status pojištění jako takový, končí smrtí pojištěnce. Veškeré dávky poskytnuté výpomocně registrovaným pojištěncům po jejich případné smrti zanikají a byly by ze zdravotního pojištění hrazeny bez právního důvodu.

Za konec trvání nároku na poskytování věcných dávek (zdravotních služeb) je tedy u pojištěnců v režimu výpomocné registrace třeba považovat okamžik úmrtí. Zdravotní služby po té indikované a vykázané na tyto pojištěnce již nelze přeučtovávat zahraničním zdravotním pojišťovnám a hradit je z veřejného zdravotního pojištění.

S účinností od 1. 10. 2023 proto VZP ČR přistoupí ke změně v úhradách pitev a dalších posmrtných věcných dávek u zahraničních pojištěnců z členských států EU, EHP, Švýcarska nebo Spojeného království Velké Británie a Severního Irska. **Od uvedeného data již nebude VZP ČR hradit zdravotní služby indikované a poskytnuté po dni úmrtí výpomocně registrovaného zahraničního pojištěnce. Pokud poskytovatel zdravotních služeb takovouto dávku vykáže, bude ze strany VZP ČR odmítnuta.** Jestliže tedy poskytovatel zdravotních služeb provede pitvu výpomocně registrovaného pojištěnce, pak mu nezbyde než náklady s tím spojené uplatnit vůči pozůstalým zemřelého.

Je třeba zdůraznit, že v případě českých pojištěnců, kde je VZP ČR v postavení příslušné zdravotní pojišťovny (druh pojištění „1“ dle Metodiky pro pořizování a předávání dokladů, datového rozhraní a tiskopisů), se dosavadní postupy nemění. Úhrada pitev a obdobných zdravotních služeb se i nadále řídí zákonem o pojistném na veřejné zdravotní pojištění a probíhá v režimu obvyklých úhradových mechanismů.

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci sociálního zabezpečení a jeho prováděcího nařízení č. 987/2009

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/zmena-v-uhradach-pitev-a-dalsich-posmrtnych-vecnych-davek-u-zahranicnich-pojistencu>